

SZÖVEG –
BAKA ILDIKÓ

KÉPEK –
EMMER LÁSZLÓ

SOROZAT –
KÉPMÁS

SIKERTÖRTÉNET EGY FELVONÁSBAN, TÖBB NYELVEN

„Miklósa Erika a világ közepén, a New York-i Metropolitanban énekel” – a lapok ilyeneket írtak róla, ő pedig – bár szerette a nagyvárosi közeget – egy alig több, mint százfős településen talált otthonra, ahol ki is írta a kapura: „Bakonykúti Manhattan.” A nagy operaházakra és a falusi nyugalomra egyaránt szüksége van, és nekem úgy tűnik, hogy két éve – amikor örökre befogadtak egy újszülöttet – gondolatban valami ilyesmire cserélte a feliratot: „Itt lakik Báborka és családja”.

♦ – **Fotózás közben önfelédten meséltél a tegnapi előadásról és a lányodról a fotósnak. Mindig ilyen közvetlen vagy?**

– Igen, a kommunikáció gyakorlatilag a lételemem, ilyenkor mérem fel, hogy kik, milyen emberek vannak körülöttem.

– **Amikor alig húszévesen bekerültél az Operaházba, volt benned szorongás vagy megfelelési kényszer?**

– Először fel sem fogtam, aztán meg ijesztő lett. Volt egy pont, amikor annyira kezdőnek éreztem magam, hogy szinte sokkolt, nem értettem, hogy kerültem én ide. De ez rövid ideig tartott, utána beindult a karrierem, és nem volt időm ezen gondolkodni.

– **A szüleid otthon voltak ebben a közegben, tudták, hogy mi vár rád?**

– Nem, sportos családban nőttem fel, hangsúlyosabb volt az életünkben a mozgás. A tanárom azt mondta az én drága szüleimnek, hogy belőlem a világ legjobb Éj királynője válhat – ez nekik olyan meseszerűen hangzott. De bíztak bennem, a tanáromban, erőn felül támogattak, így magánúton tudtam elkezdni a zenetanulást.

– Mi kell ahhoz, hogy valaki olyan nagy ívű karriert fusson be, mint te?

– Sok minden. Egy nagy adag exhibicionizmus, szorgalom, kitartás és határozott döntések. Ezt nem úgy értem, hogy az egyik vagy a másik tanár lesz a jó döntés, hanem hogy fontos kitartónak lenni a választásaimban. Vannak elágazások, amikor el kell köteleződni valamelyik irányba, aztán meg menni a választott úton, mert a bizonytalanság megöl. Tudni kell, hogy hova pozicionáld magad, szerintem nem nagyképűség, ha valaki tisztában van vele, hogy tehetséges, és hogy minden adott ahhoz, hogy fejlessze magát.

„VANNAK EL ÁGAZÁSOK, AMIKOR DÖNTENI KELL,

– A „Virtuózok” című műsor egyik zsűritagja vagy. A korábbi széria versenyzőinek követed az útját?

– Persze. Batta Andrással, Peller Mariannal és még néhány kollégával megalapítottuk a Kis Virtuózok Alapítványt, pontosan azért, hogy az utánkövetés hivatalosan is működhessen. Azt gondolom, hogy a komolyzenében csak hosszú távra lehet tervezni. Ez nem úgy működik, mint a szalmalángos pop ipar, senki nem lesz egyik napról a másikra sztár, mindennek megvan az érési ideje, kifutása. Ahhoz, hogy eredmény legyen, sokéves munka kell, és szükség van szakmai, anyagi és erkölcsi támogatásra is – ezért éreztük fontosnak az Alapítvány létrehozását, amikor láttuk, hogy ez az egész mekkora mozgalommá nőtte ki magát. Ez felelősség, nem engedhetem el annak a kezét, akit felemeltem valahová. Fórumot adok neki, ahol szerepelhet – holnap pedig dobjam ki, mert jön a következő? Itt olyan tehetségek vannak, akiknek nagy százaléká a szakmában marad. Persze nem mindenki, lesz, akit majd jobban érdekel a vegyészet, de megismerkedett a zenével, és ez számít. A magyar zeneoktatás nagyon sokoldalú, Erkel Ferenc Bánk bánja itt az általános műveltség része, és szerintem fontos, hogy ne nőjön fel úgy gyerek, hogy legalább egyszer nem hallgatott például Mozartot.

– A gyerekek nyilván másféle bánásmódot igényelnek, mint egy felnőtt versenyző. Erre mennyire tud figyelni a Virtuózok-produkció?

– Úgy látom, hogy a műsor gyártói jól bánnak velük, a gyerekek pedig elképesztően éretten viselkednek, és nagyon önállóak is. Van olyan tizenéves, aki azért jön a műsorba, mert népszerűsíteni akarja a klasszikus zeneszerzőket, vagy épp a hangszer, amin játszik – ilyen komoly motiváló erők is működnek. A szülőkkel viszont időnként nehéz, túlságosan aggódnak, meg azt gondolják, hogy a gyerek biztosan nem gyakorolt eleget, képesek túlterhelni őket. A készítőik igyekeznek figyelni arra, hogy a gyerkőcök eleget pihenjenek, hiszen ez nagyon fárasztó: az élő adás mentálisan is megterhelő, és nyomasztó, hogy a versenyző csak egyszer adhat élő egyetlen produkciót, minden azon múlik.

– Mi az az útravaló üzenet, amit szeretnél átadni a résztvevőknek?

– Az egyik, hogy ne legyenek türelmetlenek. A másik, hogy ne akarjanak senkire hasonlítani, mindenkinek egyéni az útja. Ha önmagad tudsz maradni ebben a szakmában, attól színesebb leszel. Egyébként sokan szídják az új generációt, de bennem a Virtuózok még sokáig tartani fogja a lelket: egyáltalán nem kilátástalan a jövőnk, ha vannak ilyen tehetséges és érett fiatalok.

AZTÁN MEG MENNI
A VÁLASZTOTT ÚTON, MERT
A BIZONYTALANSÁG
MEGŐL”

TUDTUK, HOGY AMIKOR ELŐSZÖR A KEZÜNKBE VESSZÜK, AZT FOGJUK NEKI MONDANI, HOGY „ÖRÖKBE FOGADLAK, ÖRÖKKÉ SZERETNI FOGLAK”.

– Jellemző rád az a törekvés, hogy szélesebb közönséggel is megismertesd a komolyzenét?

– Igen, ez már kezdő koromban is fontos volt. Emlékszem, amikor a '90-es évek végén megjelent az első lemezem, szereztem szponzort, és bevállaltam egy óriásplakát-kampányt, amin ez állt: „Mikor hallgatott utoljára zenét? Komolyan...” Ezt a mondatot én találtam ki. A klasszikus zene képviselője vagyok, szeretném ezt népszerűsíteni, ugyanakkor az is fontos, hogy ne viselkedjek úgy, mint a ló, aki szemellenzővel jár, hanem hagyjam, hogy inspiráljon a többi műfaj is. Néha kikacsintok a szving és a dzsessz felé, de az operett is érdekes tapasztalat volt: furcsa, hogy mennyire lenézik, közben meg számomra sokkal nehezebb volt, mint egy opera!

– Budapesten, New Yorkban, Milánóban is szerepeltél, honnan jött mégis az ötlet, hogy egy kis faluba költözz?

– Kiskunhalason nőttem fel, a rokonságom egy része pedig dunántúli, mindig is tetszett ez a dimbes-dombos vidék. Amikor beindult a nemzetközi karrierem, mindegy volt, hogy 8 vagy 80 kilométerre vagyok Budapeستől, hiszen úgymint a reptérre kell mennem. A házat, ahol most lakunk, egy kirándulás alkalmával láttam meg, éppen eladó volt.

– És működik még a Bakonykúti Asszonytorna?

– Igen, már 14 éve.

– Te akartál mindenképpen közösséget szervezni a faluban?

– Nem, inkább így alakult. Egyedül tornáztam otthon, a többiek meg kérdezték, hogyan csinálom, aztán jött az ötlet: mozogjunk együtt! Persze az is igaz, hogy az emberek szeretnek kiválasztani egy személyt, aki

aktív, aki ösztönzi őket, én meg már gyerekkoromban is „szervezkedős” voltam.

– Fotózás közben elhangzott, hogy a férjed ugyanúgy hagyományos gondolkodású ember, mint te.

Mit jelent neked ez a szó: hit?

– Mindkét nagyszülőm vallásos volt, akkoriban tehernek éreztem például azt, hogy szenteste éjfélre misére kell menni meg hogy elsőáldozó legyek. De igazából mégiscsak adott egy olyan tartást, ami segített túljutni a nehézségeken. Meg az örömkön is, mert néha a pozitív dolgokat is nehéz megélni. Hiszek Istenben, hiszek egy másik dimenzió létezésében, és azt látom, hogy nagyon sok ember életében nincs meg ez a fogódzó.

– Több helyen elmondtad, hogy az egyik nagymamád nevelőszülő volt, ezért sok gyerek között nőttél fel. Mindig is tervezted, hogy örökbe fogadsz egy babát?

– Igen, életcélom volt. Úgy gondoltam, hogy akár lesz vér szerinti gyermekem, akár nem, mindenképp szeretnék örökbe fogadni is. Véletlenek pedig nincsenek, egy olyan ember lett a férjem, akinek ez szintén természetes volt. Fontosnak tartottuk, hogy – ízléses keretek között – erről a médiában is beszéljünk, mert így remélhetőleg hozzá tudunk járulni ahhoz, hogy változzon a szemlélet, hogy ne mondjunk ilyeneket, hogy „nem saját gyerek”, hiszen a nem vér szerinti baba is a sajátod. A bulvármédiának és komolyabb lapoknak is nyilatkoztunk erről. Minden gyereknek joga van ahhoz, hogy szerető családban nőjön fel – ezért annyira fontos ez.

– Publikus az, amit az örökbefogadás előtti tanfolyamon tanultatok?

– Persze, és én nagyon örülök, hogy a felkészítést kötelezővé tették. Három napig különféle emberekkel voltunk összezárva, és kötelez a titoktartás, hiszen sokféle dolog elhangzott a párokról. Én igazából mindenkinek javasolnám, aki gyermekvállalás előtt áll vagy nevelési problémákkal küzd. Arról volt szó, hogy az óvodás-, iskolás- és kamaszkorban felmerülő problémákat hogyan érdemes kezelni, milyen nehézségekkel találkozhatjuk szembe magunkat a különböző életszakaszokban. Az első kérdés pedig az volt, hogy mikor mondanád el a gyerekednek, hogy

örökbe fogadott. Többen választották, hogy „amikor már elég érett ehhez”, meg azt, hogy „olyan 6–7 éves korban”. Mi azt feleltük a férjemmel, hogy amikor először a kezünkbe vesszük, azt fogjuk neki mondani, hogy „örökbe fogadlak, örökké szeretni foglak”. Boldog voltam, mert azt mondta a pszichológus,

hogy ez a helyes. A gyerek az óvodában is meghallhatja, hogy „te vagy a lelelc”, egy ilyen megjegyzés nem éri váratlanul, tud rá reagálni, ha otthon már beszélgettünk erről. Fontos, hogy minél előbb tájékoztassuk mindenről – a legőszintebben. Bibi most kétéves.

– **Mi változott benned az anyaság hatására?**

– Mindig az az első gondolatom, hogy mi van a lányommal, mintha bekapcsolt volna bennem egy gomb, és onnantól állandóan felelősséget vállalok érte. A másik, hogy én magam már nem vagyok annyira fontos, egyáltalán nem érdekel, hogy nem tudok elmenni például manikűröshöz, majd megcsinálom magamnak, mert a lányommal akarok lenni. Ő nézi, hogy mivel foglalatokodom, neki is van egy kis manikűrkészlete, beszélgetünk, csoportos foglalkozást csinálunk belőle. Már csak a család kontextusában tudok gondolkodni, azt érzem, hogy semmi nem lehet jobb és fontosabb, mint az, hogy családban élek.

– **A gyermeknevelés kezdetén volt olyan időszak, amikor nem léptél fel? Volt segítők?**

– Eldöntöttük, hogy akármilyen nehéz is lesz, mi ezt ketten vállaljuk, egyikünk mindig vele lesz. A férjem tervezőmérnök, otthon is tud dolgozni, ő ment GYES-re. Én pedig azt határoztam el, hogy csak Magyarországon dolgozom, nem is utaztam az elmúlt két évben. Pontosabban: néhányszor szerepeltem máshol is, de csak közelebbi helyeken, például Erdélyben, ahová együtt tudtunk menni. Most ősszel utazom először messzebbre, Japánban lépek fel, de oda is családotul megyünk, ez lesz egyben a nyaralás is.

– **Tervezitek egy második baba örökbefogadását is?**

– Igen, már meg is tettük az ehhez szükséges lépéseket, a felkészítés volt az egyetlen, amin nem kellett újra részt venni. Szeretnénk testvért Bibinek. ♦

EZ FELELŐSSÉG, NEM ENGEDHETEM EL ANNAK A KEZÉT,
AKIT FELEMELTEM VALAHOVÁ.

„MA MÁR RETRÓSZÁMBA MEGY A KIVÉNHEDT IKARUS BUSZ,
A SÁTORBAN ALVÁS, SŐT, A PIROS SZOCIALISTA ÚTLEVÉL IS.”

(Fábián Tibor: Műemlék és strandpapucs)

„MOSTANÁBAN SZÍVESEN
NÉZEK DÉL-KOREAI FILMEKET,
SOROZATOKAT, HA PIHENNI
AKAROK – KIS CSALÁDOM
NAGY MEGDÖBBENÉSÉRE.”

(Kölnei Livia: Utópia a békés
egymás mellett élés?)

„AKI MEGTANUL SZÉPEN
ÉS OKOSAN UTAZNI, NEM
AZZAL ÉRKEZIK MAJD HAZA,
HOGY IDEJE KIPIHENNI
A NYARALÁS FÁRADALMAIT.”

(Horváth Pál: Az utazó ember)

